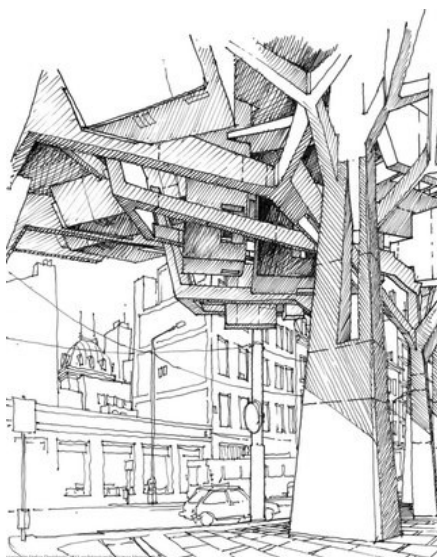


**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА МІСЬКОГО БУДІВНИЦТВА І ГОСПОДАРСТВА**

Методичні вказівки до виконання
практичних робіт з курсу

«ЕСТЕТИКА І ДИЗАЙН»



Ужгород 2021

ЕСТЕТИКА І ДИЗАЙН. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт для студентів напряму підготовки 6.060101 «Будівництво», УжНУ. 2021. - 38 с.

Рекомендовано кафедрою міського будівництва і господарства протокол № 1 від 30.08.21

Укладач: Куцина І.А., к.т.н., доцент

Рецензенти:

Голик Й.М., к.т.н., доц., кафедра міського будівництва і господарства, ДВНЗ «УжНУ», Ужгород.

Осетрін М.М., к.т.н., проф., кафедра міського будівництва Київського національного університету будівництва і архітектури, Київ.

Затверджений Вченою радою ІТФ, ДВНЗ «УжНУ»,

Протокол №1 від 07.09.21

Методичні вказівки до виконання практичних робіт

Виконання практичних робіт ґрунтується на базових теоретичних знаннях з дизайну середовища, передбачає графічне зображення робіт ручним способом, а також володіння практичними навиками з основ креслення, що веде безпосередньо до закріплення отриманих знань з курсу « Основи і практика ландшафтного дизайну».

Загальні вимоги до виконання завдань

Основна мета- оволодіти основами графіки передачі природного та архітектурного середовища:

1. Ознайомитись з технікою штрихування
2. Вивчити умовність графічного оформлення
3. Засвоїти графічну специфіку опрацювання деталей у різних масштабах
4. Навчитись передавати багатоплановість та перспективні скорочення в ортогональних кресленнях та загальних виглядах
5. Знайти свій творчий почерк.

На основі поставлених завдань пропонується логічно-послідовна схема побудови тематики, що поступово ускладнюється та змінюється. Завдання укомплектовані ілюстраціями зразків та прикладами виконання робіт. Усі завдання виконуються за допомогою лінійної або площинної графіки із застосуванням штрихових площин.

Оформлення практичних робіт

В художньому конструюванні шрифти відрізняються від прийнятих в кресленні. Шрифт має бути ясним, легко читатись, бути естетичним. Весь аркуш має бути витриманий в єдиному стилі. Букви мають

нести приблизно рівне тонове навантаження, щоб було відчуття одно плановості ряду. Якість напису визначається не тільки красивою прорисовкою окремих букв, але й доброю компоновкою, яка має бути логічною і закономірною.

При цьому можна рекомендувати таку послідовність операцій:

- розміщення тексту на площині аркуша і визначення його величини;
- розбивка тексту на строки, розмітка строк, розмітка букв в строках.

Вимоги: розміщують заголовок по верхньому краю аркуша; штамп, що зазначає основні дані розробки проекту - по нижньому.

Інструменти та матеріали, що використовуються в практичних роботах:

Альбом формату А4, олівці товщиною НВ,В,2В, лайнер, чорна гелева ручка, креслярські набори, лекала, лінійки, латексна гумка.

Вступ

Кожному етапу проектування відповідає своя графічна мова, що обумовлена особливостями проекту, сукупністю вихідних даних і деякими суб'єктивними даними авторського почерку.

Проектування починається із ознайомлення з програмою проекту, існуючим прототипом виробу чи аналогом.

На цій стадії роблять кроки або нариси, знімають кальки і т.п. для проведення функціонального аналізу доцільно користуватись декількома кольорами олівця, фломастера чи туші.

Первісне ескізування пов'язано із пошуком цілісності, що об'єднує окремі складові частини об'єкту та формуванням в самих загальних

рисах його художнього пластичного образу. На цій стадії думка фіксується за допомогою перспективного рисунку. Коли ж перевіряють реальні співвідношення, то робота ведеться шляхом відпрацьовування варіантів уже в ортогональних проекціях, при цьому доцільно користуватись накладанням кальки. На відміну від перед проектного дослідження ескізний етап повинен бути виражений графічно так, щоб по ньому можна було судити про суть проекту не тільки з позиції автора, але й з позиції глядача.

Ескіз частіше призначений для показу, по формі виробу складається думка про проект і приймаються деякі рішення. Тому він має бути наочним і нести необхідну інформацію. Образний і функціональний зміст об'єкта, що виражені в ескізі, проявляється не менше чим в чистому проекті.

За етапом первісних пошуків іде відбір оптимального варіанту, уточнення окремих частин. На цьому етапі креслення виконується в певному масштабі, необхідному для передачі реальних співвідношень і величин, показу головних деталей – більш крупних ніж на стадії перших пошуків. Із закінченням компоновки саме зображення виробу стає більш визначеним. Світлотіньове моделювання форми виконується тоном і кольором. Ця проміжна стадія переходу є перехід до чистого проекту-креслення.

Виконання чистого креслення відрізняється тим, що об'єкт зображується протокольньо. Це вже проектна документація, де визначено: розміри цілого і його частин, внутрішня компоновка, кольорове рішення, фактурна характеристика.

Ортогональні і аксонометричні проекції і перспективи передають інформацію про зовнішній вид предмету. Для з'ясування внутрішньої будови конструкції, компоновки блоків, їх взаємозв'язку і співвідношення із зовнішньою формою робляться вертикальні і горизонтальні розрізи. Ці розрізи умовні: їх часто

моделюють і ілюмінують. Таким чином “чистовий проект” сполучає в собі наочно-образотворчий матеріал з умовними схемами і доповнюються шрифтовою і текстовою інформацією.

На стадії робочого проектування графіка практично набуває прикладного характеру.

Естетичний зміст більш за все мають рисовані шаблони криволінійних форм, які іноді набувають риси художності.

Лінійно-тональне креслення – сполучає лінійне зображення з включенням тону. Використовується при роботі над об’єктом, що включається і просторове середовище. В інтер’єрі кольорову композицію обладнання. Архітектура показується лініями, а станки і обладнання ілюмінуються.

Світлове або тональне креслення – монохромне зображення, що передає об’єм проектного предмету за допомогою штриховки пером, чорною тушшю або аквареллю, темперою. Самим зручним є туш. Вона дозволяє набирати силу тону, робити багаторазові накладання і не губить при цьому прозорість. Туш можна змивати і продовжувати роботу знову. Коли треба передати фактуру, використовують осадочні види акварелі, сажу.

Тональне креслення в художньому конструюванні використовують рідше ніж в архітектурі.

Поліхромне креслення – основна форма подачі художнього конструкторського проекту. Дизайнерське креслення роблять поліхромним щоб передати реальний колір предмету, його фактуру і матеріал. Тому часто колір передають близьким до натурального.

Практична робота №1

Тема: Графічне зображення засобів впорядкування та елементів середовища

Мета: Розробити базові текстурні прийоми зображення середовища та отримати графічні навички щодо використання окремих елементів ландшафтного дизайну.

Короткі теоретичні відомості:

До елементів природного середовища належать: поверхня води, схил рельєфу, трава, небо (спокійне або динамічне з хмарами, тощо).

До елементів впорядкування належать: обробка поверхні за допомогою каменя (мощення, личкування), дерева (поздовжня і поперечна тесктура), тканини (текстура, фактура), скло, тощо.

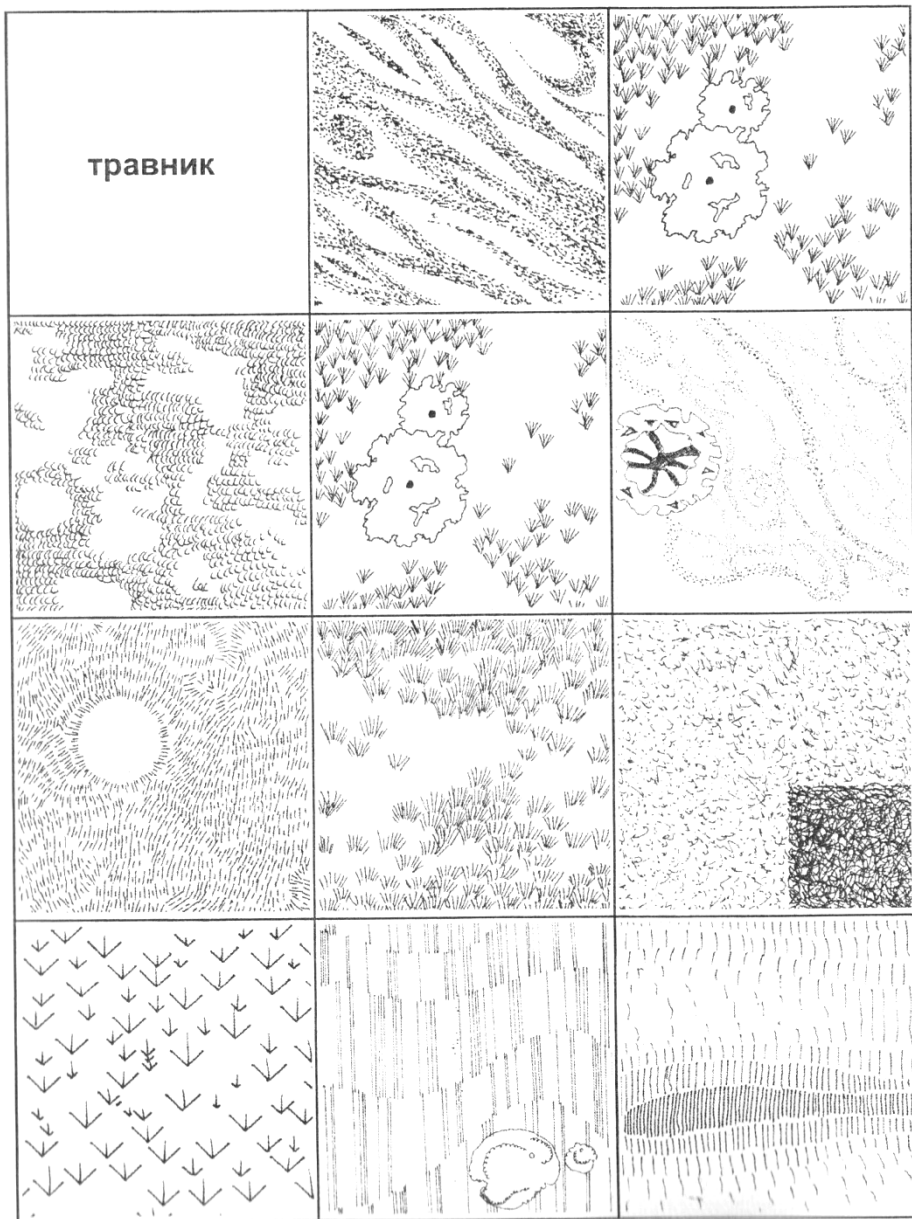
Графічна передача цих елементів враховує: тип поверхні, час дня та року, географічно-кліматичні особливості, матеріал та рисунок поверхні.

При оформленні архітектурних креслень слід виконувати не подібними між собою графічними способами.

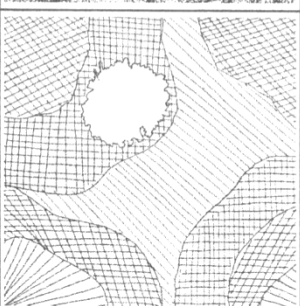
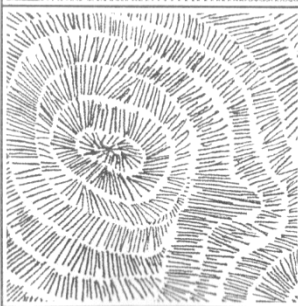
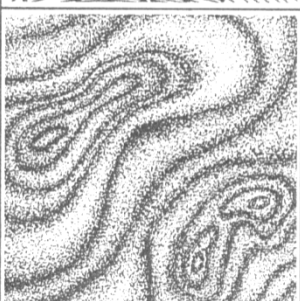
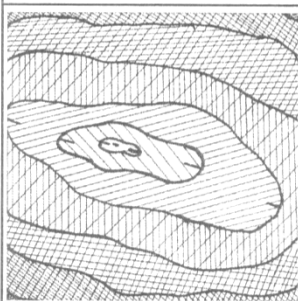
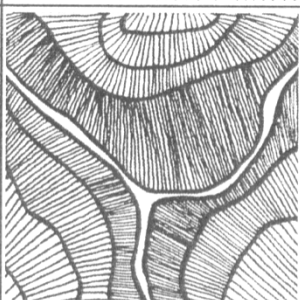
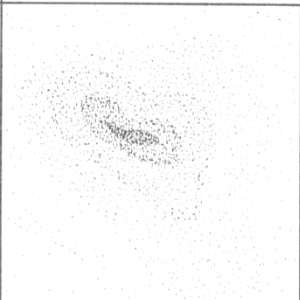
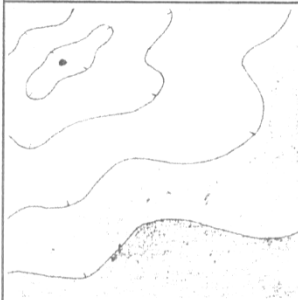
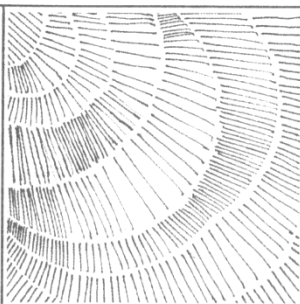
Хід роботи:

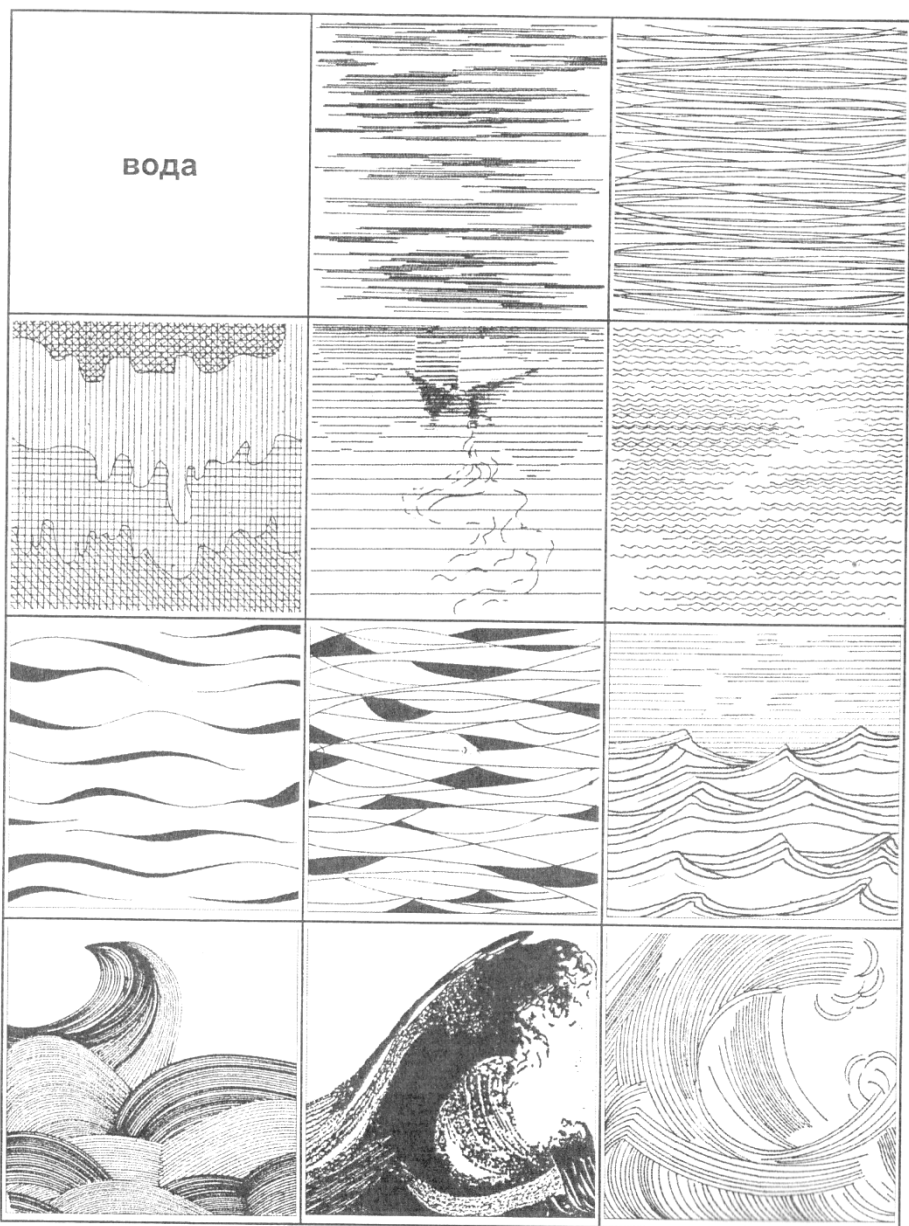
1. Накреслити архітектурну рамку проекту на листі формату А4.
2. Зробити основний надпис листа та підписати штамп (згідно додатку 1).
3. Намалювати 6 квадратів розміром 5 см x 5см.
4. Виконати графічне зображення таких елементів середовища як : травник, вода, небо, рельєф, облицювання каменем, дерево.

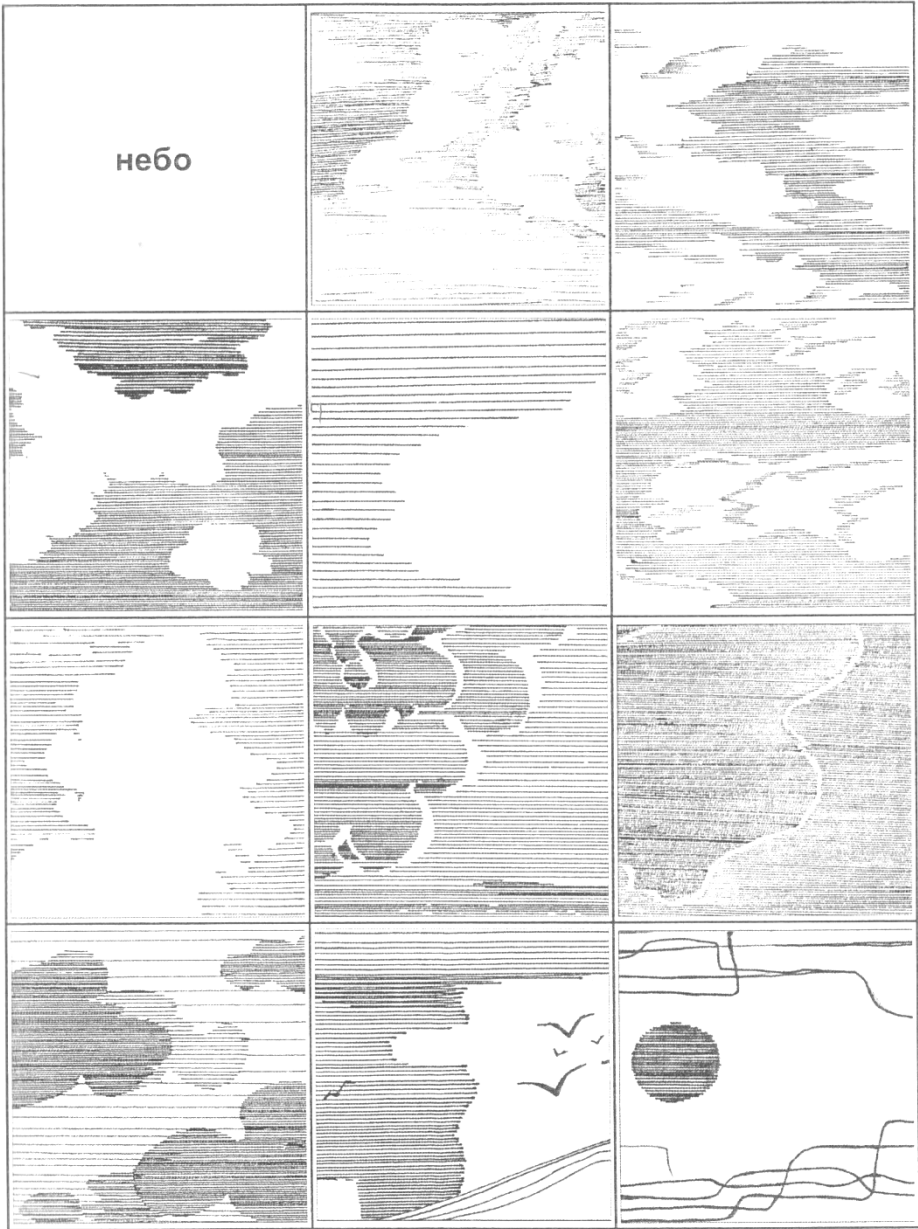
Графічні приклади зображення елементів середовища



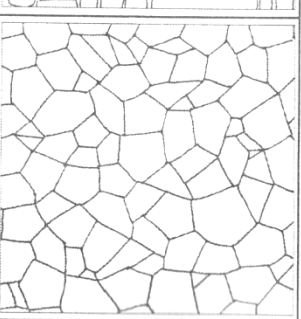
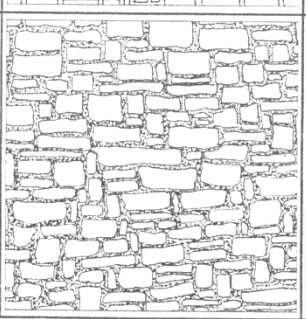
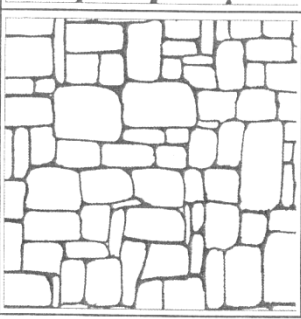
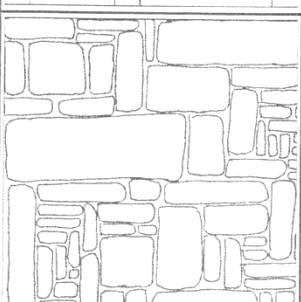
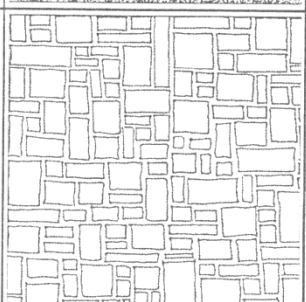
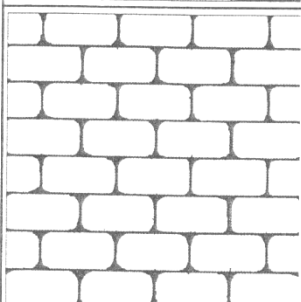
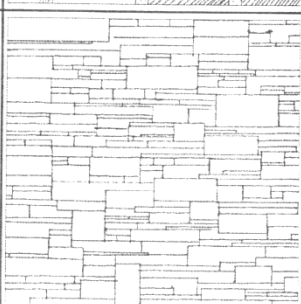
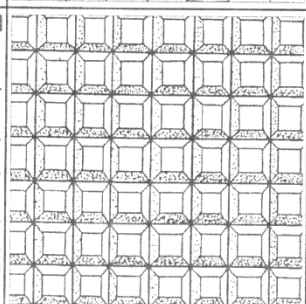
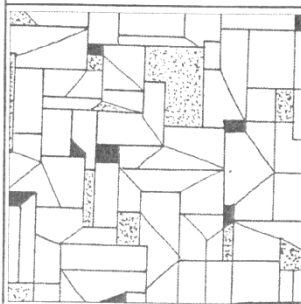
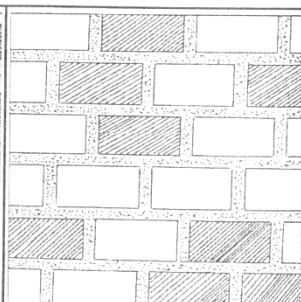
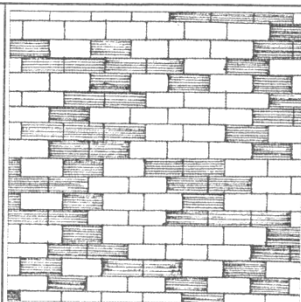
рельеф



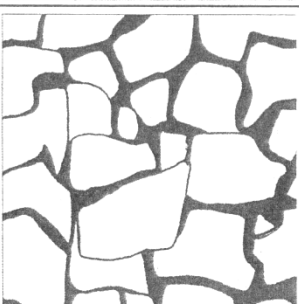
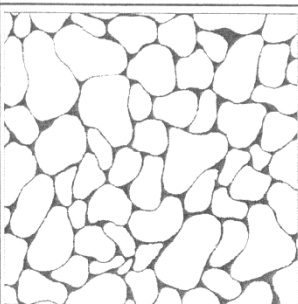
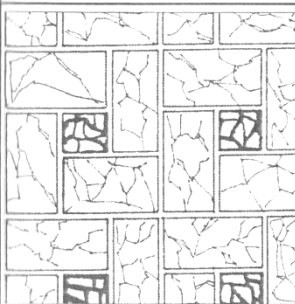
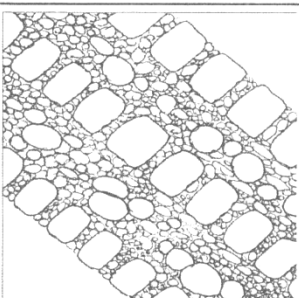
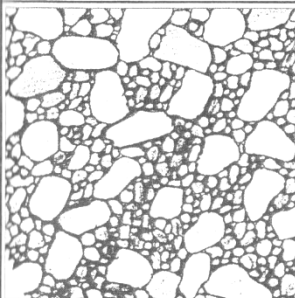
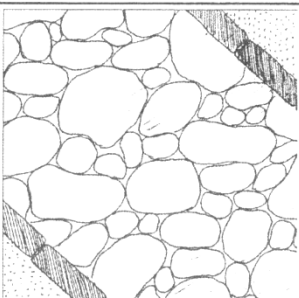
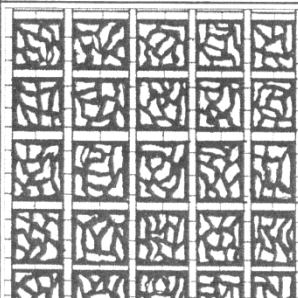
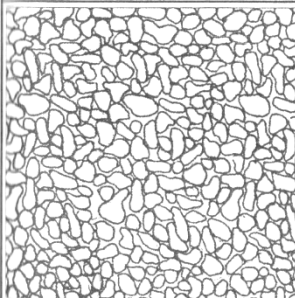
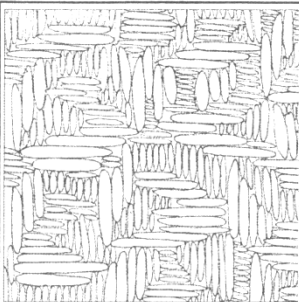
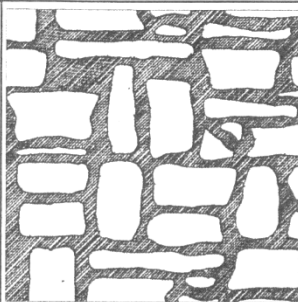


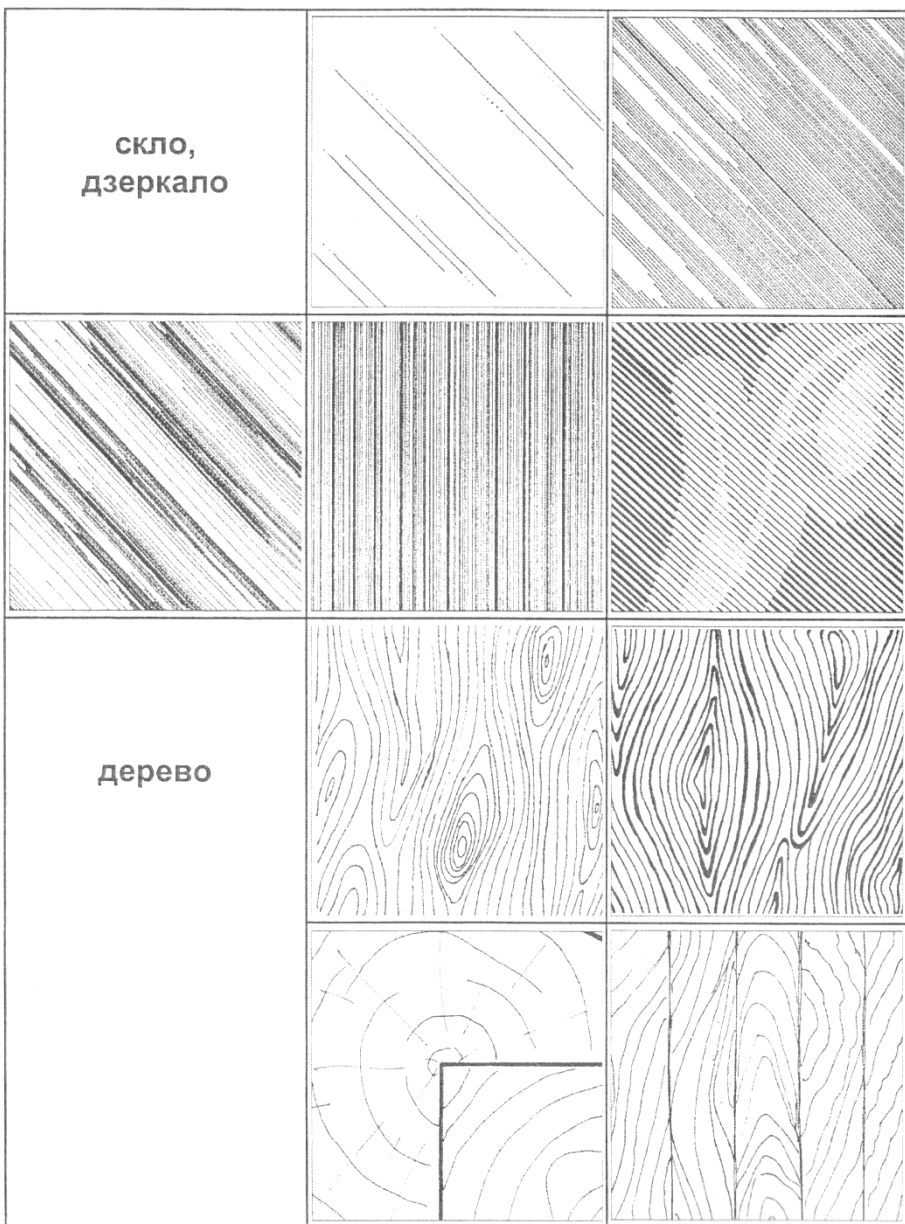


камінь:
облицювання



камінь:
заощення





Практична робота №2

Тема: Графічне зображення засобів архітектурного антуражу

Мета: Отримати графічні навички щодо зображення архітектурного антуражу.

Короткі теоретичні відомості

Антураж (від фран.- оточення)- означає зображення на проекті природного середовища. В архітектурі під антуражем розуміють зображення предметів, що оточують об'єкт середовища (рослинність, рельєф, дерева, кущі та усі засоби озеленення), що дозволяють наблизити проект до натури. Зображення антуражу закономірно для всіх архітектурних креслень - фасадів, планів, розрізів, перспектив, так як повнота інформації, яку дає креслення включає ясний показ композиційної взаємодії проєктованого об'єкта з його реальним оточенням.

За допомогою архітектурного антуражу можна передати:

- Географічно-кліматичні особливості
- Характер покриття ландшафту
- Пору року
- Породу та тип озеленення
- Характер крони (хвойні або листяні)
- Силуетність
- Естетичну та біологічну сумісність

Завдяки антуражу можна доповнити або акцентувати екстер'єр архітектурної композиції та виразити урбаністичний або ландшафтний характер проєкту.

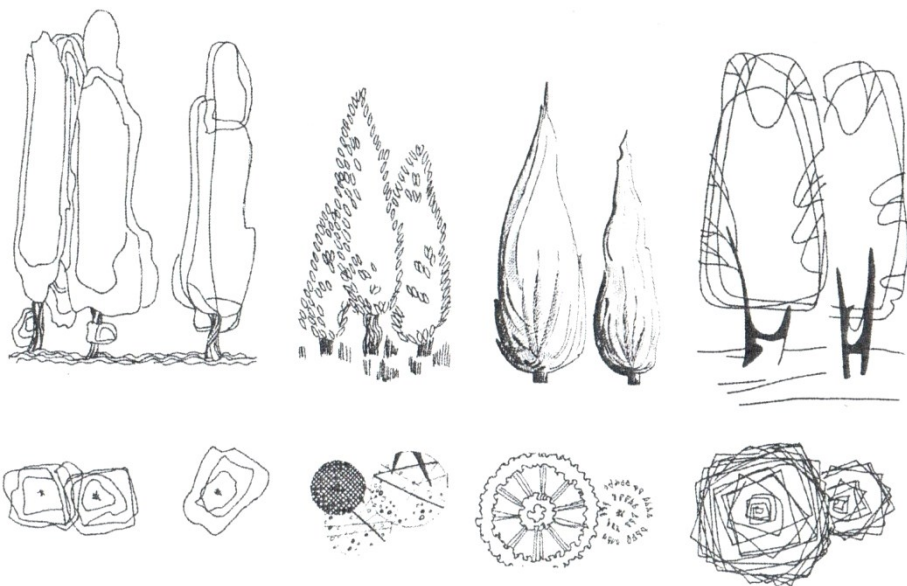
Прийнято хвойне та листяне озеленення виконувати не подібними графічними засобами.

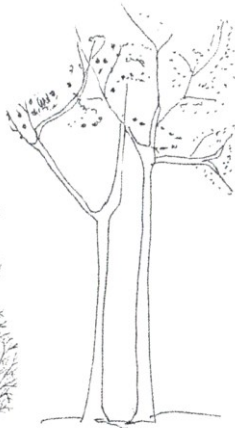
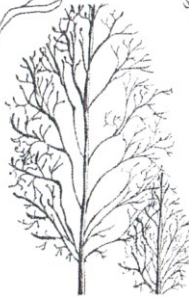
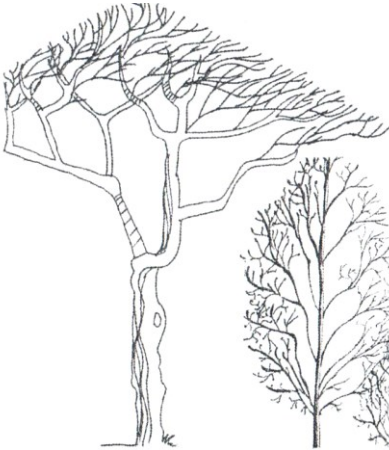
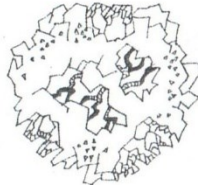
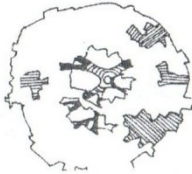
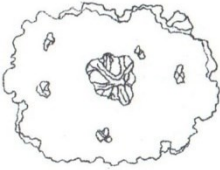
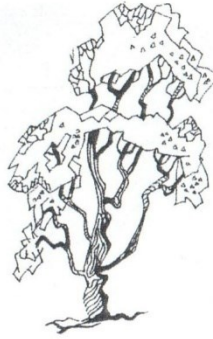
Хід роботи:

1. Накреслити архітектурну рамку проекту на листі формату А4.
2. Зробити основний надпис листа та підписати штамп (згідно додатку 1).
3. Виконати графічне зображення таких елементів антуражу як : листяне дерево, хвойне дерево та кущ.

Графічні приклади зображення засобів архітектурно антуражу

Рис.1. Листяні дерева





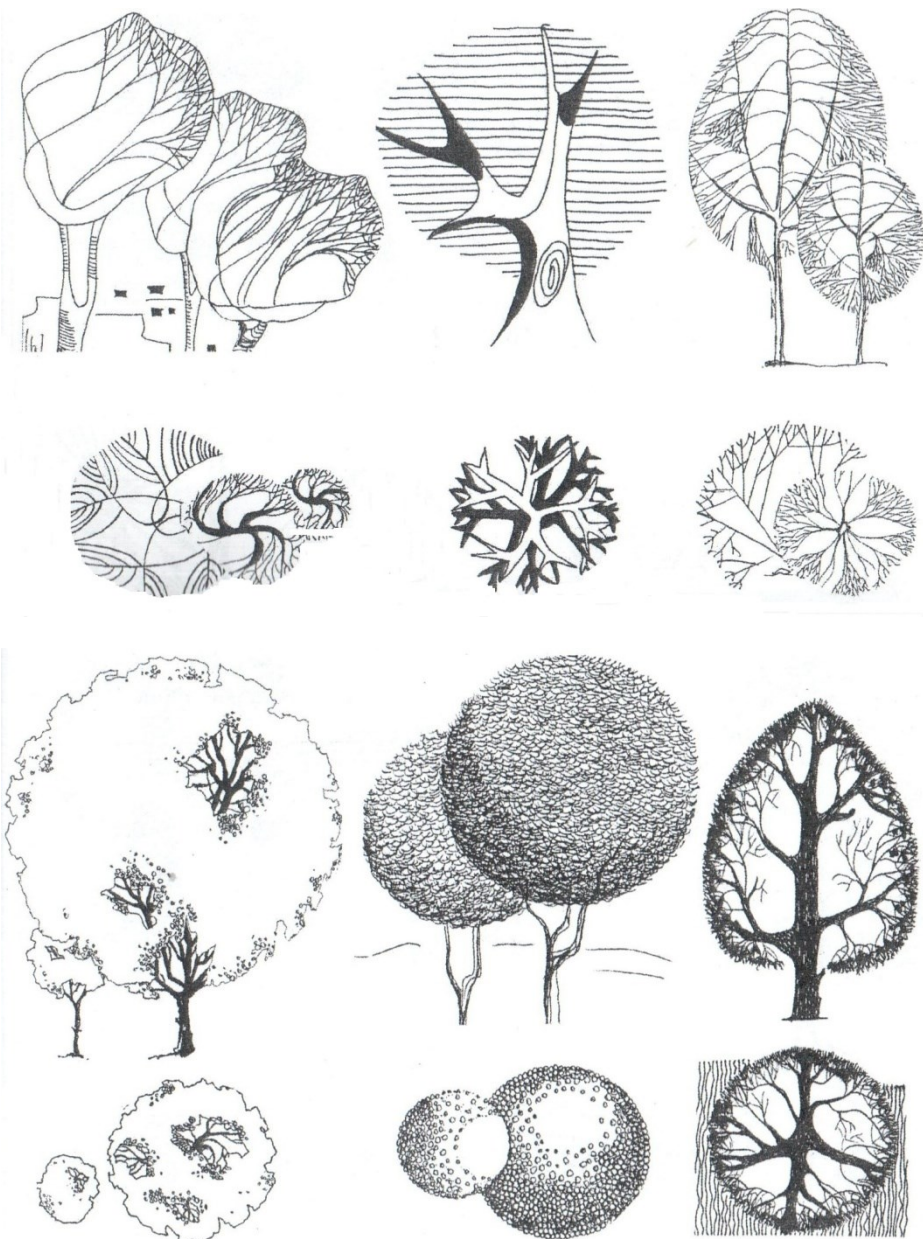
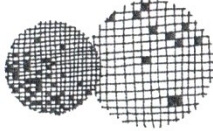
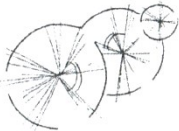
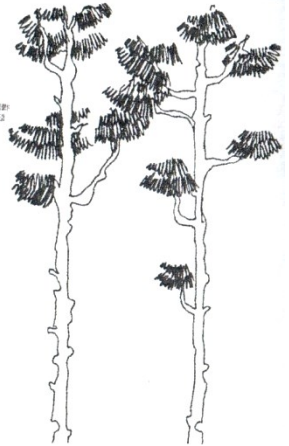
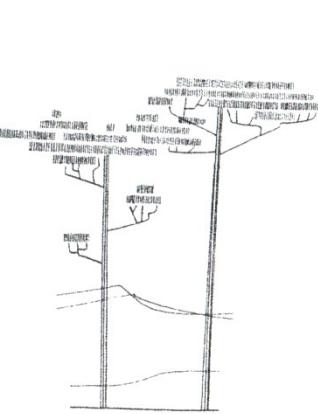
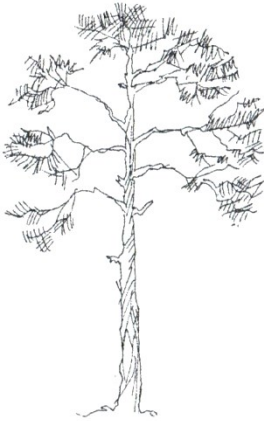
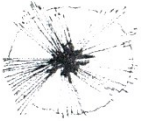


Рис 2. Хвойні дерева



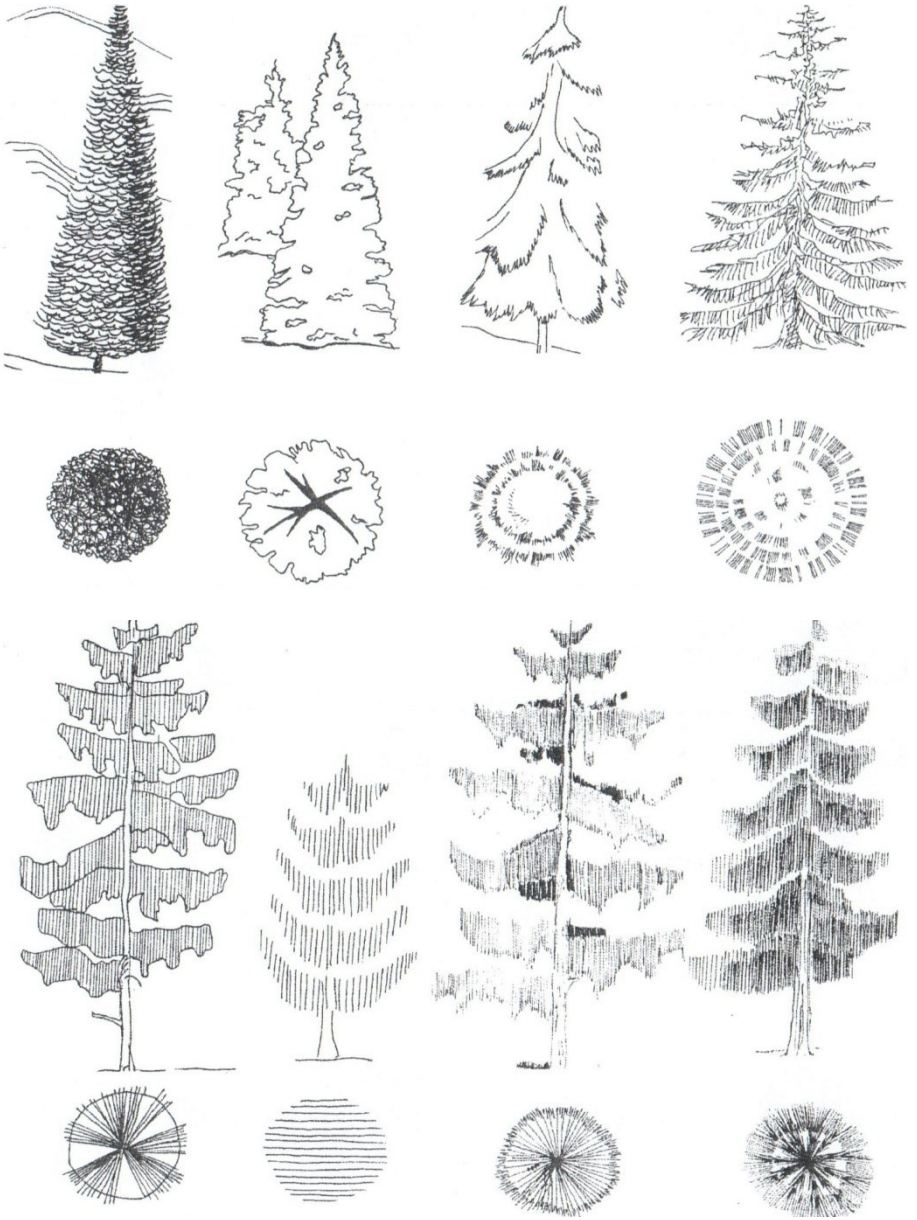
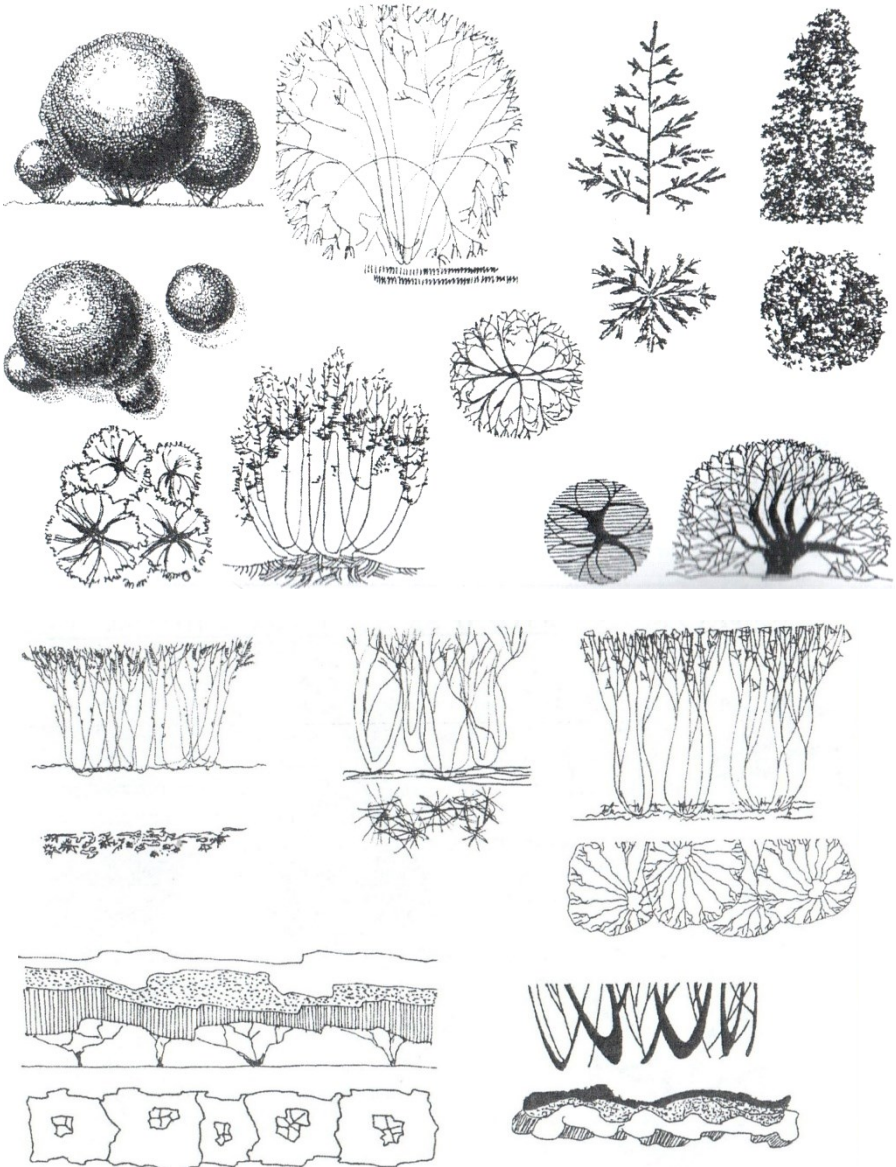


Рис.3. Кущі



Практична робота №3

Тема: Графічне зображення засобів архітектурного стафажу

Мета: Навчитися правильно рисувати і стилізувати людину, передавати емоційне та просторове відчуття руху та загальне враження завершеності.

Короткі теоретичні відомості

Стафаж (з нім. - обстановка, декорація) – с приймається в архітектурі як зображення зовнішнього середовища. Означає зображення предметів, тварин, людей на архітектурному проекті. Термін з'явився як засіб внесення елементів до оточення з метою його поживлення та внесення присутності життя та руху. Стафажем можна передати вікові та суспільні особливості (робітник, лікар), історичну епоху, тип занять, стиль та моду людських персонажів.

Засоби та елементи стафажу використовують в проектах екстер'єрів для визначення масштабності архітектурної споруди та оточення, для підсилення та послаблення ландшафтних особливостей проекту, а також визначення функціонально- територіального розташування (гори,вода).

Хід роботи:

1. Накреслити архітектурну рамку проекту на листі формату А4.
2. Зробити основний надпис листа та підписати штамп (згідно додатку 1).
3. Виконати графічне зображення таких елементів стафажу як : чоловік, жінка, дитина, собака, а також зображення людини в русі.

Графічні приклади зображення засобів архітектурного стафажу

Рис.4. Образ людини







Рис. 5. Домашні улюбленці



Практична робота №4

Тема: Графічне зображення архітектури у природному оточенні

Мета: Навчитися зображати архітектурний контекст, та стильову довершеність у передачі загальних аспектів середовища.

Короткі теоретичні відомості:

Проектування природного оточення для заданої будівлі починається від пошуку уявного образу.

Для виконання завдання слід самостійно задати концепцію розташування будинку в оточенні, тобто потрібно обрати:

- Тип ландшафту (гори, ліс, рівнина)
- Тип забудови (окреме або групове розташування) та її функціональне призначення (житловий будинок, гуртожиток тощо)
- Ідею проектного рішення
- Пору року
- Особливості озеленення (вираженого через антураж)
- Засоби стафажу (люди, тварини, техніка).

Основні вимоги: в завданні необхідно передати засоби елементів природи, фрагментів упорядкування поверхні, антураж і стафаж у поєднанні з окремими людськими постатями, що задають масштаб та вказують на характер використання будівлі. Формують композицію першого плану з основних елементів та другорядного, що слугує фоном.

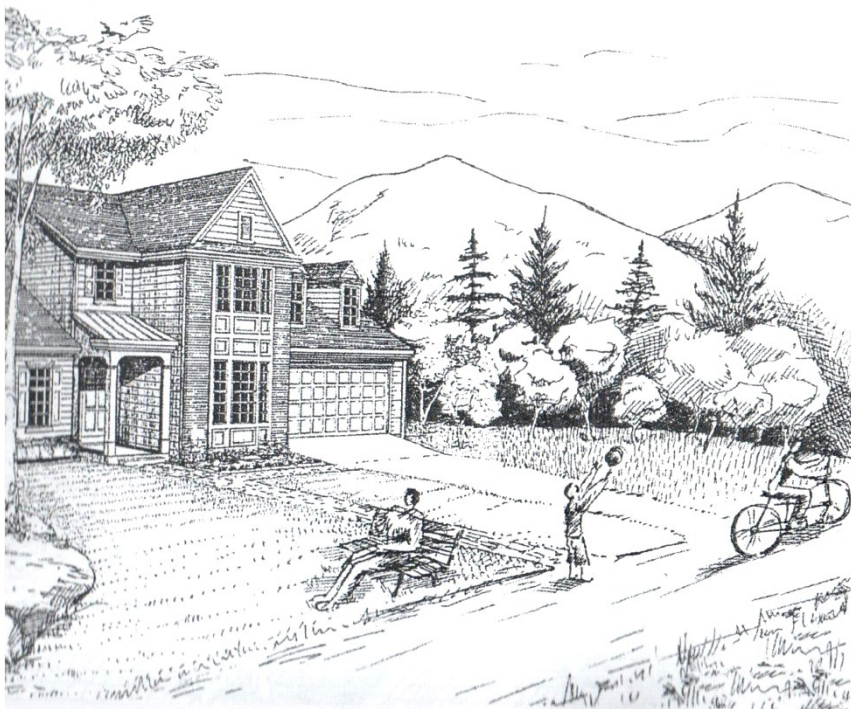
Хід роботи:

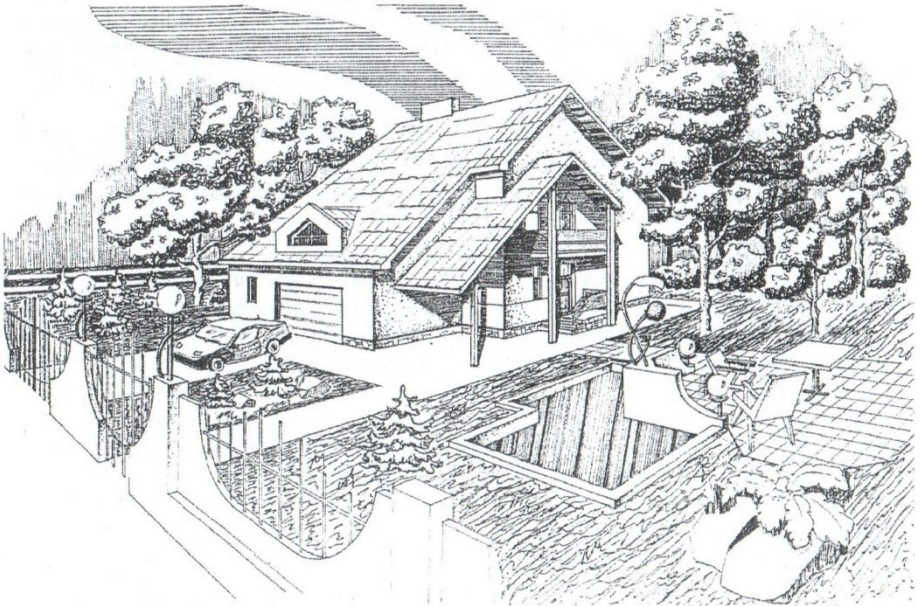
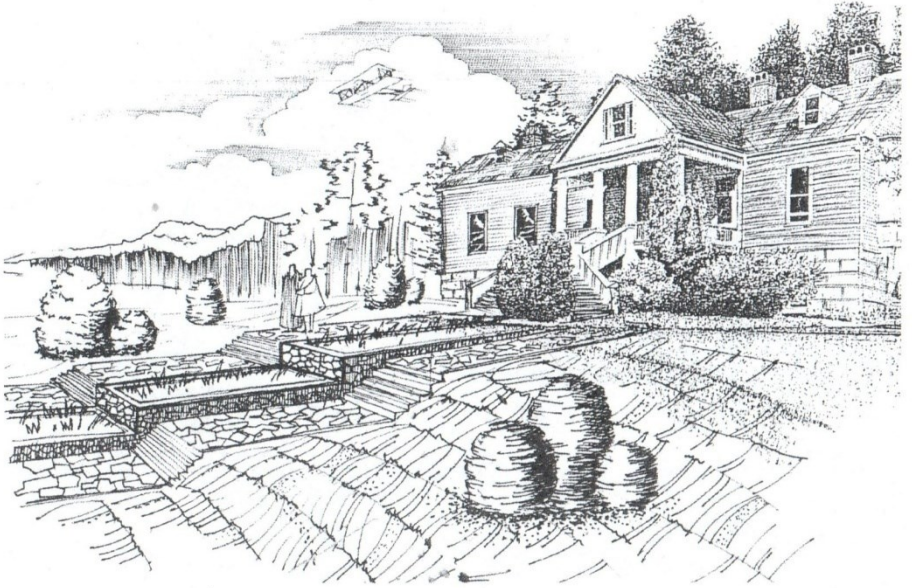
1. Накреслити архітектурну рамку проекту на листі формату А4.
2. Зробити основний надпис листа та підписати штамп (згідно додатку 1).

3. Виконати графічне зображення будівлі у природному оточенні згідно з варіантом завдання з методичних вказівок.

Графічні приклади зображення архітектури у природному оточенні

Рис. 6. Житловий будинок в ландшафтному середовищі





Зразок оформлення практичної роботи

Практична робота № з курсу " Теорія і практика ландшафтного дизайну"	ВИКЛАДАЧ:	НАЗВА ПРАКТИЧНОЇ РОБОТИ
	ВИКОНАЛА:	
	І ДС, ЗХІ, 2013	

Короткий словник ландшафтного дизайну

Атріум - (лат. atrium - зал, будинок) - відкритий двір, переважно оточений аркадами, з невеликим декоративним басейном посередині, з рослинами та прикрашений скульптурою.

Балюстрада - (фр. balustrade - поручні) - наскрізне, невисоке огороження *терас*, підпірних стін, сходів. Складається з декоративних тумб і балясин. На тумбах можуть бути встановлені скульптури, декоративні *вази* або вази для квітів.

Басейн - (фр. bassin - водойма) - штучна водойма з устаткуванням для зміни води. Важливий композиційний елемент садово-паркової архітектури. Може бути створена система *басейнів*, а на рельєфі *каскад* з басейнів. Часто Б. доповнюють *фонтанами*.

Бельведер - (італ. belvedere - мальовничий краєвид) - надбудова на будинку, альтанка або майданчик, звідки відкривається гарний краєвид.

Берсо - (фр. berceau - колиска) - зелений тунель або крита алея з переплетених гілок дерев або витких рослин, які в перетині нагадують перевернуту колиску. Іноді для Б. використовують опори і каркас з дерева або металу.

Біндаж - дорога по периметру парку.

Благоустрій - упорядкування територій. Це комплекс заходів, що дозволяє створити на певних територіях сприятливі умови для життєдіяльності людини.

Бонсай - мистецтво вирощування мініатюрних дерев в контейнерах.

Бордюр - (фр. bordure - край, межа) - низькі до 0,5м і вузькі до 0,5 м смуги зі стрижених або не стрижених чагарників, квітів і трав, висаджених по краю доріжок або *квітників*.

Боскет - (італ. boschetto - лісок, гайок) - замкнений простір у парку (звичайно геометричної форми) створений щільною посадкою стрижених дерев або чагарників. Простір усередині Б. в епоху бароко називався *кабінетами* або залами. У Б. можуть бути

розміщені *фонтани, квітники, невеликі басейни, плодові або декоративні дерева*. Іноді всередині Б. розміщували *зелений театр*.

Бруківка - мостіння проїздів з застосуванням брущатки. Влаштовують на дорогах з великим ухилом.

Брущатка - камені, квадратної або прямокутної форми в плані, в розрізі трапецевидної форми, які застосовують для улаштування бруківки. Брущатка має шерехату лицьову поверхню і, звичайно, виготовляється з твердих гірських порід.

Бювет - (фр. *buvette* - прилавок, стійка) - спеціальна будівля, інколи галерея над мінеральним джерелом. Може бути композиційним та декоративним елементом.

Ваза - декоративна ємність з глини, бетону, каменю або металу, що застосовується інколи як композиційний, але переважно, як декоративний елемент для оздоблення *терас, алей, сходів, огорож*. Часто у В. висаджують квіти, або невеликі декоративні чагарники.

Ведуга - (італ. *veduta* - вид) - вид місцевості, міста, *парку* виконаний з топографічною точністю зображення у вигляді гравюри, малюнка або мальовничого полотна.

Вертюгаден - (від фр. *vertugardin* - зелений сад) - невелика терасована *задернована* споруда, схожа на *амфітеатр* з напівкруглими сходами, оточена стриженою зеленою стіною - своєрідний *зелений театр*. Прикрашався скульптурою, декоративними *вазами*.

Віридарій - невеликий *регулярний сад*, оздоблений квітами з *басейнами, фонтанами* та скульптурою, який розташовувався у дворі монастиря або житлового будинку.

Віста - вид, вузька перспектива, яку завершує елемент ландшафту або архітектурний об'єкт.

Водойма - може бути природного походження: ріка, струмок, море, озеро, болото та штучного: канали, ставки, водосховища, *каскади, басейни*. Включення В. в ландшафтну

композицію не тільки покращує її естетичні якості, а також змінює *мікроклімат*.

Вольєр - (від лат. volar - літати) - паркова споруда або огорожений майданчик з навісом для утримання декоративних птахів. Інколи павільйон з клітками для співочих птахів.

Волюта - орнамент у вигляді завитка або спіралі в кутку чи скраю класичного *партеру*.

Габітус - зовнішній вигляд дерев і чагарників (форма, розмір і щільність крони, характер галузнення, фактура листя й кори, розмір, форма та колір листя залежно від сезону, характер цвітіння й плодоношення).

Газон - (фр. gazon - трава) - дерновий покрив з багаторічних злаків. Залежно від призначення газони бувають: *партерні*, спортивні, садово-паркові, *квітучі* або мавританські.

Гай - масив деревних насаджень площею 1-1,5 га, що складається з дерев одного виду, без підліску.

Галявина - відкритий простір у парку або лісі, з трав'яним покривом, вільний від дерев і великих чагарників. Г. бувають малі, середні й великі завширшки, відповідно: 1,5-2; 2-4; 4-6 від висоти навколишніх деревинних рослин. Можуть бути об'єднані в групи або *анфілади*, при цьому створюється ефект перетікання простору однієї *галявини* в іншу. На великих галявинах можуть бути висаджені *солітери* або *групи* декоративних дерев і чагарників. При створенні галявин враховують їх орієнтацію та освітленість.

Геопластика - формування *рельєфу* території.

Герма - (гр. herma - стовп) - паркова скульптура у вигляді погруддя або голови на чотиригранній колоні.

Героон - пам'ятний гай зі статуями та меморіальними деревами. За античності служив місцем поховання та прославлення героїв.

Гідропарк - парк або зона короточасного відпочинку розташовані на березі водойми чи берегах комплексу водойм та пристосовані для водних видів спорту, відпочинку і купання.

Глоріета - павільйон-колонада на підвищенні, біля входу в парк або як завершення багатопланової перспективи. Г. у вигляді триумфальних воріт характерна для парків Росії кінця XVIII-поч. XIX ст

Домінант (домінанта) - найбільш виразний елемент паркового ландшафту, що виділяється розміром, формою, положенням, кольором або семантичним значенням.

Ермітаж - (фр. ermitage - хатина пустельника) - характерний елемент *романтичних парків*, поступово перетворився в парковий *павільйон*, який розташовували в глибині парку, призначений для усамітненого відпочинку, розміркуювань, іноді для організації концертів.

Еспланада - (від лат. explanare - вирівнювати) - широкий *відкритий простір* перед будинками, на площах та в парках. На Е. влаштовують *партери*, широкі *алеї з фонтанами* та скульптурою.

Живопліт - щільна, непроникна рядова посадка дерев або чагарників, яка виконує функції огородження, візуального захисту або щільного *тла*. Іноді високий Ж. використовується для створення вузької перспективи - вісти. Ж. може бути стриженим або вільним.
Каресансуй - «сухий пейзаж» - в садах Японії символічне зображення води з використанням щебеню, гальки тощо.

Картуш - (фр. cartouche- згорток, рулон) - орнамент у садовому *партері* XVII-XVIII ст., що нагадує за формою напіврозгорнутий сувій із завитками. У центрі картуша розміщали вензель або емблему власника саду.

Каскад - (від італ. cascare - стрімко падати) - багатоступінчата споруда з каменю. Часто створюється як *водний устрій* у вигляді багатоступінчатого водоспаду або каскаду басейнів. Виразний елемент садово-паркової архітектури, особливо характерний для *терасованих парків*.

Квітник - декоративний елемент саду, парку чи іншого об'єкта ландшафтної архітектури основним матеріалом якого є квіти. К. бувають: регулярними, *партерними*, вільних обрисів або ландшафтними у вигляді *рабаток*, *міксбордерів*, *рокаріїв*. К. також бувають контрастними, багатобарвними або монохромними. Для регулярних квітників використовують, в основному, однорічники, для ландшафтних - багаторічники, ґрунтопокривні та декоративні злаки.

Клумба - (англ. clump - група кущів, дерев) - група дерев та чагарників на галявинах *упейзажних парках*. З середини ХІХ ст. К. стали називати квітники переважно круглої форми в плані, які інколи оздоблювали *вазами* або скульптурою.

Ксист - невеликий простір перед будинком у вигляді плаского, розбитого на квадрати або прямокутники саду з чітко виявленою віссю, оздоблений газоном та бордюрами.

Курдонер - (від фр. cour d'honneur - букв. почесне подвір'я) - парадний двір між корпусами, які утворюють П-подібний у плані будинок. Звичайно відділений від вулиці, площі або дороги наскрізною огорожею з воротами.

Ландшафт - (від нім. land - земля + schaft - суфікс, що виражає взаємозв'язок, взаємозалежність): Природний територіальний комплекс, що складається із взаємодіючих природних або природних і антропогенних компонентів. Природні компоненти: літосфера, повітря, поверхневі й підземні води, *рельєф*, *ґрунти*, рослинний і тваринний світ. Антропогенні компоненти: це різноманітні «сліди» і об'єкти виробничої й невиробничої діяльності людини. Л. характеризується єдністю геологічної платформи, *клімату* та історії розвитку. Л. - саморегулююча система, що прагне до стабільного стану.

Малі архітектурні форми - відносно невеликі декоративні споруди та елементи благоустрою територій населених пунктів, *садів*, *парків*, рекреаційних зон тощо. До М.а.ф. належать: *павільйони*, *кіоски*, *альтанки*,

нависи, *ротонди, перголи, трельяжі*, арки, павільйони зупинок громадського транспорту, лави, *містки*, устаткування дитячих майданчиків, *басейни, фонтани*, ліхтарі, меморіальні або інформаційні знаки, скульптура, *надгробки, обеліски* тощо.

Міксбордер - змішаний *бордюр* з декоративних трав'янистих рослин, квітів та невеликих чагарників. Для декоративності М. протягом року рослини підбирають за кольором, висотою та періодом квітнення. Розташовують М. вздовж стежок на тлі газону, непрозорого паркану або високих чагарників. На передньому плані розташовують нижчі рослини, на дальньому - вищі.

Моносад - сад, що складається з одного виду рослин (розарій, сад, бузку тощо).

Обеліск - (гр. *obeliskos* - клин, клинок) - меморіальна споруда у вигляді гранованого кам'яного стовпа, що звужується догори і має пірамідальне завершення. З'явився і був поширений у Стародавньому Єгипті. О. встановлювали на честь знаменних подій. Як декоративний елемент застосовується в паркових композиціях.

Оранжерея - (від фр. *orange* - апельсин) - засклена споруда, зі штучним *мікрокліматом*, призначена для рослин різних регіонів Землі не притаманних даній території.

Пагода - (від кит. *бао-та* - башта скарбів) - культова або меморіальна споруда у вигляді ярусної башти, характерна для архітектури Південно-Східної Азії. В пейзажних парках - елемент садово-паркової архітектури.

Палісад - (від фр. *palissad* - частокіл, загорожа): 1 - легка ажурна огорожа з *трельяжів* для витких рослин, яку встановлювали по периметру прямокутних боскетів; 2 - частокіл з паль, який використовували для зміцнення схилів та насипів; 3 - в садово-парковому мистецтві Росії - огорожена ділянка саду.

Партер - (від фр. *par terre, par* - по + *terre* - земля) - горизонтальний, відкритий простір, елемент парку або саду, що

звичайно має регулярне планування, де в єдиному ансамблі поєднані *газон, квітники, низькі чагарники, басейни, фонтани, скульптура, вази* тощо. Партери вирішують в єдиному стилі або використовують форми та деталі, характерні для будівель, споруд, монументів та пам'ятників, перед якими їх влаштовують.

Патіо - невеликий замкнутий двір композиційно пов'язаний з інтер'єром будинку. Характерний для італійських палаццо. В центрі звичайно розташовують *басейн* або *фонтан* та *квітник*.

Перистиль - замкнутий внутрішній двір, оточений колонадою з *басейном, фонтаном* і *квітником*. Характерний елемент заможних будинків Стародавнього Риму.

Рабатка - *квітник* у вигляді вузької смуги. Влаштовується вздовж *алей, фасадів будинків* тощо. Зазвичай для Р. використовуються однорічні квіти, іноді низькорослі чагарники.

Розарій - колекційна або декоративна ділянка, частина парку або саду призначена для вирощування й експозиції різних видів і сортів троянд, в тому числі й дикорослих.

Солітер - або ординар - поодинокі посадка дерев або чагарників на відкритому просторі. Використовують для створення композиційного акценту пейзажної картини.

Трельяж - (фр. treillage - решітка, сітка) - вертикальна ажурна опора або каркас для витких рослин. Використовують, як огорожу або для візуального захисту певної території. Виконують з дерева та металу.

Фонтан - (від лат. fons - джерело, ключ) - декоративний *водний устрій*, що складається з ємності для збору води, іноді насосу та спеціальних пристроїв для подачі води під тиском.

Цукіяма - «штучна гора» - тип японського саду, що відображає гірський або пригірський ландшафт.

Стислий латинський покажчик рослин

Листяні декоративні рослини	
Барбарис оттавський	<i>Berberis ottawensis</i>
Барбарис Тунберга	<i>Berberis thunbergii</i>
Вейгела гібридна	<i>Weigela hybrida</i>
Кизильник Даммера	<i>Cotoneaster dammeri</i>
Спірея Білларда	<i>Spiraea billardii</i>
Спірея Бумальда	<i>Spiraea bumalda</i>
Спірея японська	<i>Spiraea japonica</i>
Форзиція гібридна	<i>Forsythia hybrida</i>
Форзиція середня	<i>Forsythia media</i> "Lynwood Gold"
Хвойні декоративні рослини	
Ялівець віргінський	<i>Juniperus virginiana</i> "Grey Owl"
Ялівець горизонтальний	<i>Juniperus horizontalis</i> "Blue Chip"
Ялівець козацький	<i>Juniperus sabina</i> "Blue Donau"
Ялівець китайський	<i>Juniperus chinensis</i>
Ялівець звичайний	<i>Juniperus communis</i> "Meyer"
Ялівець скельний	<i>Juniperus scopulorum</i> "Blue Arrow"
Ялівець лускатий	<i>Juniperus squamata</i> "Meyeri"
Туя західна	<i>Thuja occidentalis</i>
Листяні декоративні дерева	
Акація біла	<i>Robinia pseudoacacia</i>
Бархат амурський	<i>Phellodendron amurense</i>
Каштан кінський	<i>Aesculus hippocastanum</i>
Клен польовий	<i>Acer campestre</i>

Список використаної літератури:

1. Микулина Е.М. История садово-паркового искусства и эволюция среды: Автореф. дис. д-ра арх.: 18.00.01 / Моск. орд. труд. красн. знам. архитектур. ин-т. – М., 1984. – 32 с.
2. Н.П.Титова „Ваш сад”. Совети ландшафтного архитектора. – М.: Московський робочий, 1991.
3. Н.Я.Красиков „Садово-парковые строительные работы”. – Ленинград.: издательство литературы по строительству, 1969.
4. Теодоронский В.С. Садово-парковое строительство. –М., 1973.
5. Ключева І.В. Ландшафтний дизайн.- Х: «Веста», 2010. – 160 с.:іл..
- 6.Горохов В.А. Городское зеленое строительство. – М.: Стройиздат, 1991.
- 7.ЖирновА.Д. Будівництво і експлуатація садово-паркових об'єктів: Навч. посібник. –Львів, 1999.
- 8.Гостев В.Ф. Проектирование садов и парков. – М.: Стройиздат, 1991.
9. Сапелин А.Ю. Справочник ландшафтного дизайнера; Под ред. Дриго А.В. – Кладезь, 2010г. – 128с.:ил.
- 10.Горохов В.А., Лунц Л.Б. Парки мира. – М.: Стройиздат, 1985.